

ПРЕС КЛИПИНГ

12. мај 2020.

НАСЛОВИ

Otkaze dobili SMS porukama: Pljušte tužbe u Smederevu(str.3)

Malo dece u vrtićima a vaspitači sa hroničnim bolestima rade(str.4)

Povratnici iz EU spuštaju plate i dižu nezaposlenost u Srbiji(str.6)

Lončar: Ukidanje mera ne znači da je sa epidemijom gotovo, lekari dobili veće plate(str.7)

Svaki peti građanin u teškoj finansijskoj situaciji(str.8)

Mali: Država je spremna da dodatno pomogne najugroženijim sektorima privrede(str.10)

Otkaze dobili SMS porukama: Pljušte tužbe u Smederevu

J. Ilić

Otpušteni tokom vanrednog stanja u smederevskom PKC podnose tužbe. Bez posla 338 ljudi angažovanih preko agencije. Čak 200 radnika je imalo ugovor na neodređeno vreme

OTPUŠTENI radnici fabrike kablova PKC u Smederevu tužiće agenciju za privremeno zapošljavanje "Trenkvalder" i kompaniju PKC jer smatraju da su otkazi koje su dobili nezakoniti.

U vanrednom stanju, PKC je otpustio 338 radnika, od čega 200 na neodređeno vreme koji su fabrici ustupljeni posredstvom Agencije "Trenkvalder" iz Beograda. Neki od njih već danas predaće tužbe Osnovnom sudu u Smederevu, jer smatraju da su otkazi podeljeni suprotno Zakonu o radu i Zakonu o agencijskom zapošljavanju.

- Zakon o agencijskom zapošljavanju predviđa da radnici na neodređeno vreme preko agencija imaju ista prava kao radnici zaposleni direktno kod poslodavca. To u našem slučaju ne važi. Nije bilo pregovora sa sindikatima, nije sprovedena procedura kod Nacionalne službe za zapošljavanje, nije donet socijalni program 30 dana pre nego što smo proglašeni tehnološkim viškom. Umesto toga, otkaze smo dobili u roku od 24 sata, o čemu smo obavešteni SMS porukama - kaže Saša Đorđević, jedan od otpuštenih radnika koji je odlučio da tuži.

Radnici tvrde da nisu utvrđeni kriterijumi po kojima se zaposleni na neodređeno proglašavaju tehnološkim viškom.

Otkazi su obrazloženi smanjenim obimom posla zbog epidemije. Ipak, radnici ukazuju da PKC tokom vanrednog stanja nije obustavio proizvodnju, ni raskinuo ugovore sa partnerima. Takođe, nije posegnuto ni za ekonomskim merama države koja je obezbedila tri minimalne zarade da ne bi bilo otpuštanja zbog virusa.

Reakcija inspekcije rada nije izostala, ali za sada izostaje odgovor o zakonitosti otkaza.

Prema informacijama koje smo dobili u Ministarstvu za rad nakon prijave pojedinih otpuštenih radnika, Inspekcija rada obavila je nadzor u pogonima PKC. Inspektori su utvrdili da je 136 radnika na određeno vreme optuženo u martu, dok su 202 zaposlena na neodređeno 30. aprila proglašena tehnološkim viškom i dobila otkaz.

- Prilikom vanrednog inspeksijskog nadzora 5. maja kod poslodavca PKC nisu utvrđene nepravilnosti, a zahtevi zaposlenih su istog dana prosleđeni Odeljenju inspekcije rada u Beogradu, kao mesno nadležnom za nadzor poslodavca "Trenkvalder" koji je ustupio ove radnike PKC - rečeno nam je u Ministarstvu za rad.

Međutim, nadzor u ovoj Agenciji, kako smo saznali, inspektori nisu sproveli, niti najavili, dok zaposleni u "Trenkvalderu" i dalje rade od kuće, rekao nam je Zoran Bukilić iz ove agencije.

Podsetimo, PKC je krajem prošle godine dobio subvencije države za proširenje kapaciteta od 6,4 miliona evra. Jedan od uslova je zapošljavanja najmanje 1.200 novih radnika na neodređeno vreme

do 2023. godine, od kojih 550 tokom 2020. Radnici očekuju da država utvrdi da li je otpuštanje više od 300 zaposlenih u skladu sa Ugovorom o dodeli sredstava podsticaja, Zakonu o stranim ulaganjima i Uredbi o određivanju kriterijuma za dodelu podsticaja radi privlačenja direktnih ulaganja.

1.846 RADNIKA

INSPEKTORI rada ustanovili su da PKC ima 1.846 zaposlenih na neodređeno vreme, i da u toku vanrednog stanja nije bilo otkazivanja ugovora o radu zaposlenima od strane poslodavca.

Nova

Malo dece u vrtićima a vaspitači sa hroničnim bolestima rade

Dok u Ministarstvu prosvete tvrde da povratak dece u vrtiće protiče u najboljem redu, iz sindikata upozoravaju da se pojavio manji broj dece od očekivanog i ističu da je traženo da svi zaposleni dođu da rade, čak i oni koji su hronični bolesnici. Samostalni sindikat obrazovanja i vaspitanja, tvrdi da se u vrtićima pojavio manji broj dece od očekivanog, a da je, bez obzira na to, broj zaposlenih u punom kapacitetu.

Pomoćnik ministra prosvete nema precizne podatke koliko se dece danas vratilo u vrtiće i dnevne boravke i navodi da će oni biti poznati kasnije tokom dana.

Međutim, priznaje da se u pojedinim dnevnim boravcima u školama pojavilo manje dece nego što je prvobitno bilo prijavljeno.

Povratak u vrtić: Šarene maske i čarobni sprej

“Prvi radni dan u vrtićima prolazi bez problema, sve je dezinfikovano i potpuno spremno”, kaže za Nova.rs pomoćnik ministra prosvete Milan Pašić.

“Deca su došla i sada sledi i period adaptacije na povratak. Roditelji su doneli sve potvrde koje treba da nam dostave, sve protiče u najboljem redu”, kratko nam objašnjava Pašić.

Sindikat: Rade i hronični bolesnici

Sa, druge strane, Samostalni sindikat obrazovanja i vaspitanja, tvrdi da se u vrtićima pojavio manji broj dece od očekivanog, a da je, bez obzira na to, broj zaposlenih u punom kapacitetu.

“Svi zaposleni su tu, čak i oni hronični bolesnici, za koje nije preporučljivo da se još uvek tome izlažu”, zabrinuta je predsednica sindikata Bosiljka Jovanović.

Uputstva za dnevne boravke u školama

Prema instrukcijama Ministarstva prosvete, roditelji će decu moći da ostave u boravku ujutro najranije u 7.30, a po učenike mogu doći najkasnije u 16.30 sati.

Izuzetno, ukoliko za to postoji mogućnost, deca mogu biti prihvaćena i pre 7.30 sati uz saglasnost direktora škole.

Grupe moraju da se formiraju tako da u njima ne bude više od devet učenika i jedan nastavnik, a u učionicama između svakog učenika razmak mora da bude dva metra.

Roditeljima se sugeriše da deca doručuju pre dolaska u školu i da im spakuju užinu.

Ukoliko postoji mogućnost škola može obezbediti obroke i užinu za decu.

Škola je u obavezi da obezbedi da učenici redovno prate nastavu na daljinu, odnosno da obezbedi televizor koji će biti na raspolaganju učenicima određenog uzrasta.

Po završetku TV časova učenici rade domaće zadatke, ali i da u skladu sa vremenskim prilikama što više vremena provode na otvorenom.

Roditelj je u obavezi da kada dovodi dete u školu obavezno nosi masku, tako da maska prekriva usta i nos, dezinfikuje ruke na ulazu preparatom na bazi 70 odsto alkohola.

Kad god je to moguće roditelji ne treba da ulaze u školu, kako pri dovođenju, tako i u prihvatu dece na kraju dana (dežurno lice u školi biće zaduženo za prihvatanje dece i njihovo pozivanje kada roditelji dođu po dete).

Ukoliko postoji mogućnost, na ulasku u svaki školski objekat obezbediti bezkontaktno merenje temperature roditeljima i deci.

Neophodno je da roditelji i drugi zakonski zastupnici pri dovođenju dece ili odlasku iz škole zadržavaju međusobnu udaljenost od dva metra.

Prema proceni direktora škole, a u odnosu na iskazane potrebe roditelja, ukoliko postoji procena da su pojedini roditelji neopravdano prijavili svoju decu za pohađanje celodnevnog boravka, direktor škole može tražiti od roditelja dokaz o angažovanju roditelja.

Svakodnevno, pre dolaska u školu, roditelj ima obavezu da detetu i sebi izmeri temperaturu i da u slučaju povišene temperature, ne dovodi dete u školu i o tome obavesti direktora.

Roditelji treba da obezbede detetu posebnu flašicu sa vodom koja će biti samo za njegove potrebe tokom boravka u školi.

Svakog dana, pošto dođu po dete, roditelji treba da obaveste zaduženog nastavnika da li će učenik doći u školu i narednog dana.

Povratnici iz EU spuštaju plate i dižu nezaposlenost u Srbiji

Može li oko 400.000 ljudi koji su se u vreme pandemije kovida 19 vratili iz inostranstva u Srbiju naći ovde posao i zaraditi i više nego što su zarađivali u inostranstvu i nadoknaditi smanjenje priliva doznaka, kao što je to najavio predsednik Srbije Aleksandar Vučić? Stručnjaci smatraju drugačije, da će u ovoj godini oni povećati nezaposlenost, ali i oboriti plate pre svega u privatnom sektoru.

Piše: M. Obradović

Prema proceni Svetske banke u našu zemlju je prošle godine ušlo oko 4,16 milijardi dolara doznaka. Sa platnobilansnog stanovišta doznake uz strane direktne investicije su pokrivale ceo naš deficit tekućeg računa. Sa individualnog stanovišta doznake u značajnoj meri dižu standard građana koji ih primaju.

Procena Svetske banke za region Evrope i Centralne Azije, kom i mi pripadamo je da će se u ovoj godini doznake smanjiti za čak 28 odsto. Kada bi za ovoliko pao priliv od doznaka kod nas, u Srbiju bi ušlo oko 1,2 milijarde dolara manje nego prošle godine.

Prema podacima Narodne banke Srbije, priliv po osnovu doznaka u 2019. iznosio je 3,5 milijardi evra (ili oko četiri milijarde dolara). Prema podacima za prva dva meseca za 2020. zabeležen je priliv od 450,9 miliona evra, što je nešto niže u odnosu na isti period 2019. godine kada je iznosio 494,9 miliona evra (pad od oko 10 odsto).

„Imajući u vidu trenutna dešavanja u vezi sa pandemijom korona virusa realno je pretpostaviti da će ove godine priliv doznaka biti niži u odnosu na prethodnu godinu, ali je u ovom trenutku teško proceniti koliko će to smanjenje iznositi“, navodi se u pisanom odgovoru Narodne banke.

S druge strane predsednik je pozvao ljude da ostanu u svojoj zemlji „da ovde rade i doprinose, jer mogu imati bolji život nego u drugim zemljama“, kao i da ćemo dobiti „tri, četiri milijarde evra na njihovom radu, oni će zaraditi više nego što su doznake koje dobijamo iz inostranstva“.

„Od toga da oni nađu posao ovde u kratkom roku, a to znači u ovoj godini, nema ništa“, napominje Petar Đukić, profesor ekonomije na Tehnološko-metalurškom fakultetu i član Naučnog društva ekonomista.

„Ja i dalje mislim da će efekat krize na Srbiju biti veliki i očekujem pad BDP-a pet do sedam odsto. Teško je reći koliko je ljudi koji utiču na priliv doznaka došlo u Srbiju, ali 99 odsto njih neće ove godine nastaviti svoje ekonomske aktivnosti u zemljama iz kojih su došli. Neizvesno je koliki je njihov uticaj na doznake, jer to su ljudi sa nesigurnim poslovima, ali tim su im značajniji ti prihodi, jer da su mogli da obezbede egzistenciju porodicama u zemlji ne bi ni išli u inostranstvo“, napominje Đukić.

On ističe i da je emigracija dala iskrivljenu sliku nezaposlenosti u Srbiji koja je pala na oko 10 odsto krajem prošle godine.

„Sada će se ponovo povećati nezaposlenost i naravno doći će do pada doznaka iz svih zemalja koje će zahvatiti recesija. Oni će napraviti pritisak na tržištu rada, što će dovesti do pada cene rada. To će možda i uravnotežiti ponudu i tražnju, jer mislim da mi imamo i plate i penzije veće nego što je snaga ekonomije. Izvesno je da će kriza dovesti do pada standarda i dovešće ili do pada plata ili do pada zaposlenosti. Najviše će pogoditi privatni sektor, ali i javni sektor će se morati prilagođavati, jer ne mogu da ostanu i iste plate i isti broj zaposlenih, a da se smanji obim posla i ekonomska aktivnost za pet odsto, na primer“, ocenjuje Đukić.

Iz inostranstva se vratilo prema izjavama zvaničnika oko 400.000 ljudi, a Vladimir Grečić, stručnjak za migracije, objašnjava da su to uglavnom ljudi koji su ostali bez posla, posebno u Austriji, kojima su istekli ugovori, a poslodavci nisu hteli da ih produže, ali i oni koji su se vratili u maticu iz straha da se tamo ne razbole, jer bi morali da plaćaju lečenje iz džepa ukoliko nemaju zdravstveno osiguranje.

„Teško je oceniti koliko će iznositi smanjenje doznaka, jer kriza još nije završena. Ne zna se koliko će se ljudi vratiti. Drugo, u tim zemljama će biti velika recesija, pa će ljudi morati više da zadrže za sebe, a manje će moći da pošalju u Srbiju. Sve će to dovesti do pada doznaka, mada mi se čini da neće biti tako veliki pad u Srbiji kako je procenila Svetska banka za ovaj region Evrope i Centralne Azije. Pitanje je i strukture povratnika. To su uglavnom ljudi sa niskim kvalifikacijama“, ukazuje na veliku neizvesnost Grečić.

On podseća da je doneta strategija o ekonomskim migracijama, ali da još nije donet akcioni plan, kao i da bi trebalo organizovati nešto slično „Nju dilu“, kako bi se ljudi zaposlili.

„Sigurno je da će se broj nezaposlenih povećati, jer nijedna ekonomija ne bi mogla brzo da apsorbuje toliki broj ljudi. S druge strane za Nju dil su potrebne finansije, a mi sada treba da pokrивamo gubitke koji su nastali zbog epidemije i vanrednog stanja“, kaže Grečić dodajući da će se jedan deo ljudi vratiti, ali to će biti teško zato što će sve zemlje uvesti komplikovane procedure za prelazak granice.

Prema prognozi Evropske komisije nezaposlenost će sa 10,3 odsto iz 2019. skočiti na 12,7 odsto u ovoj godini da bi se već 2021. vratila na 10 odsto. MMF je nešto pesimističniji i prognozira nezaposlenost 13,4 odsto ove godine i 13 odsto naredne, verovatno ne očekujući tako brz povratak emigranata u inostranstvo.

Lončar: Ukidanje mera ne znači da je sa epidemijom gotovo, lekari dobili veće plate

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar izjavio je u dnevniku TV PRVA da se situacija sa korona virusom kreće u pravcu u kom se vidi svetlo na kraju tunela, ali da i dalje treba biti oprezan.

Piše: Beta

Ukidanje mera deo ljudi je shvatio kao da se završilo s epidemijom, što, kako je kazao, nije tačno.

„Procena danas naših najuglednijih profesora epidemiologije sa Medicinskog fakulteta u Beogradu je, po svim parametrima koje oni imaju do sada, da, kada bi se pridržavali mera – 15. juna ne bi imali nijednog zaraženog“, naveo je.

Uprkos dobrim rezultatima, sada je rano da se priča o pobjedi nad koronom jer će kraj pandemije doći kada je pobjedi ceo svet, rekao je ministar, jer će zemlja morati da se otvori, a tada će ljudi dolaziti u zemlju i izlaziti iz nje.

Lončar je ocenio da je situacija u svim bolnicama zadovoljavajuća i da sistem funkcioniše, bezbedno je, rade se testiranja i hitne intervencije.

Sada se prelazi u drugu fazu – u regularan sistem.

„Svako ko ima problem koji mora da se rešava po najregularnijoj proceduri se pregleda, ukazuje mu se pomoć... Preduzeli smo sve mere da to bude bezbedno i za zdravstvene radnike i za pacijente“, naveo je.

On je zahvalio zdravstvenim radnicima i rekao da su oni „neverovatni heroji“. Podsetio je da su im plate povećane.

„Mi smo zatekli stanje u kom su naše medicinske sestre imale 29.136 dinara platu 2009. i 2010. godine. Danas medicinske sestre imaju platu 54.166 dinara“, rekao je.

Dodao je da je 2011. godine klinički lekar imao 51.119 dinara platu, a danas ima 84.551 dinara, kao i da je Lekar specijalista imao je platu 62.763 dinara, a danas je njegova plata 105.895 dinara.

Od početka epidemije zaposleno su 4.500 zdravstvenih radnika, od čega je 1.500 lekara, istakao je.

Posebno će, dodao je, obratiti pažnju na ovu generaciju mladih koja se angažovala tokom pandemije, za koje veruje da su budućnost srpskog zdravstva.

Ministar zdravlja Zlatibor Lončar izjavio je u dnevniku TV PRVA da je napad lidera Srpskog pokreta Dveri Boška Obradovića na poslanika Marijana Ristićevića i na njega klasično nasilje.

Rekao je da on nije toliko bitan kao Marjan Ristićević, koji je, kako je naveo, prebijen.

„Nije preterano bitno kako se osećam. Ja sam bio predstavnik države tamo, ali ni u jednoj državi se ne podrazumeva da ovako neko može da se ponaša“, naveo je.

Kako je rekao, Boško Obradović mu se unosio u lice i vukao ga za ruku, ali to niko nije osudio.

„Niti se ja plašim Boška Obradovića, niti tih njegovih što prete“, rekao je za TV Prva.

Polovina radno sposobnog stanovništva na neki način pogođena pandemijom, pokazalo istraživanje agencije MASMI

Svaki peti građanin u teškoj finansijskoj situaciji

Dok se 40 odsto građana Srbije izjasnilo da im u situaciji krize izazvane pandemijom koronavirusa nije potrebna nikakva pomoć, više od polovine, čak 55 odsto ispitanika, izrazilo je potrebu za finansijskom pomoći, pokazalo je istraživanje koje je krajem

aprila sprovela internacionalna agencija za istraživanje tržišta i javnog mnjenja MASMI.

Piše: I. N.11.

Polovina radno sposobnog stanovništva starijeg od 16 godina, izuzev učenika i penzionera koji ne rade, bilo na neki način pogođeno širenjem korona virusa.

Dok je 29 odsto posao obavljalo od kuće, 12 procenata je bilo na plaćenom a šest odsto na neplaćenom odsustvu, dok je četiri procenta ispitanih građana izgubilo posao. Tek 29 odsto građana je posao i dalje obavljalo pod istim ili sličnim uslovima.

Kada je u pitanju finansijska pomoć, svakom petom građaninu bi dok se situacija ne normalizuje značilo da se na bankomatima drugih banaka ne naplaćuje provizija, a 17 odsto građana je izrazilo potrebu odlaganja otplate kredita.

Koliko su građani Srbije finansijski osetljivi u ovom periodu, vidi se po tome što se generalno ne bi odrekli dela svoje plate kako firma ne bi prestala sa radom.

Samo 1 od 10 je naveo da bi iz ovog razloga pristao na smanjenje plate, a slično je i sa odricanjem od plate zarad čuvanja posla manje kvalifikovanih radnika u firmi.

Iako je 47 odsto ispitanika izjavilo da nije bilo u mogućnosti da pruži neku vrstu pomoći svojim sugrađanima tokom pandemije koronom, svaki treći je spreman da volonterski pomogne osobama koje nisu u mogućnosti da odu u kupovinu, a svaki peti bi povremeno izdvajao novac kojim bi kupovao proizvode komšijama u penziji.

Dok je za 52 odsto građana situacija uzrokovana epidemijom korona virusa i vanrednim stanjem bila komplikovana ali podnošljiva, svaki četvrti građanin ocenio je da se situacija nije previše zakomplikovala i da će se život uskoro vratiti u normalu.

Ipak, svaki peti građanin doživljavao je situaciju kao veoma tešku.

Tako je situacija pandemije bila okidač za zabrinutost, ali ne i paniku kod 53 odsto građana, pri čemu se najveći broj njih, oko 38 procenata, plašio za svoje i zdravlje i dobrobit svoje porodice.

Za 16 odsto njih, međutim, uobičajeni način života više ne postoji, pa je 13 odsto građana izjavilo da pati od pojačane nervoze, čak sedam odsto da ima napade panike, a isti broj da nema nade u bolje sutra.

I dok 40 odsto građana pretpostavlja da posle ovoga svet neće biti isti, da u situaciji pandemije ipak ne postoje samo negativne, već i pozitivne stvari i da će se čovečanstvo brzo izboriti sa pandemijom smatra blizu 30 odsto građana, a optimističan stav da će svet iz ovoga izaći jači deli svaki peti građanin.

U istraživanju je učestvovalo nešto manje od 900 ispitanika.

Informacije najviše sa TV-a

Za informacije o pandemiji korone generalno, kao i o situaciji u zemlji i lokalnoj sredini, građani Srbije su se u najvećoj meri okretali televiziji. Gotovo polovina (46 odsto) svih informacija stizalo je upravo preko malih ekrana. I dok je u Beogradu TV predstavljao jednu trećinu korišćenih izvora informisanja, Centralna Srbija i Vojvodina su prednjačile sa 50 odsto informacija koje su stizale sa ovog medija. Građani stariji od 65 godina navodili su da čak tri četvrtine svih informacija o kovidu 19 do njih stiže preko malih ekrana. Sledio je internet sledio sa ukupno oko 40 odsto svih informacija o pandemiji. Glavni onlajn izvori, sajtovi novina i medijskih kuća, društvene mreže i pretraživači poput Google-a imali su sličan udeo od po oko 10 odsto svih informacija. Sajtovi zvaničnih državnih organa, ali i naučni sajtovi su praćeni znatno manje, po dva ili tri procenta svih informacija.

Mali: Država je spremna da dodatno pomogne najugroženijim sektorima privrede

AUTOR:
Beta

Izvor: N1

Država je spremna da dodatno pomogne epidemijom koronavirusa najugroženijim sektorima, kao što su saobraćaj i turizam, izjavio je ministar finansija Siniša Mali.

On je razgovarao je u Privrednoj komori Srbije sa predstavnicima Odbora Grupacije prevoznika putnika u drumskom saobraćaju i grupacije Udruženja za turizam, saopštio je Ministarstvo finansija. Sastanku su prisustvovali ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić i predsednik Privredne komore Srbije Marko Čadež, kao i predstavnici Ministarstva saobraćaja, građevinarstva i infrastrukture, Udruženja hotelijera i restoratera Srbije (HORES), kao i Nacionalne asocijacije turističkih agencija (YUTA) i Udruženja turističkih vodiča.

Na sastanku su razmotreni predlozi sektorske podrške granama privrede koje su najviše pogođene pandemijom virusa Kovid-19, a dogovoreno je da će u narednim danima biti formirane manje radne grupe kako bi se u što kraćem periodu donele odgovarajuće mere, navodi se u saopštenju.

Nakon što su predstavnici pogođenih sektora izneli svoje predloge, Mali je istakao da je država spremna da im pomogne, kao i da se ozbiljno pristupilo novonastaloj ekonomskoj situaciji i u rekordnom roku reagovalo sa ekonomskim merama.

Cilj sektorske podrške je, kako je rekao, održanje likvidnosti, što brže pokretanja privredne aktivnosti i očuvanje radnih mesta.